Nro 26.

GAZETA WARSZAWSKA

Z WARSZAWY DNIA 11. PAZDZIERNIKA 1796 R. WE WTOREK.

Z Wiednia 1. Października.

Ostatnie rapporta Arcy-Xcia *Karola* datowane są z *Walderoth* 21 Września i zawieraią w sobie, że po szczęśliwym oswobodzeniu twierdzy *Ehrenbreitstein*, armia coraz się daley posuwa. — Generał Francuzki *Jourdan* ściągnął do siebie dywizye stoiące przy *Wetzlar* i *Giessen*, i zdawało się, że siły swe zebrawszy chciał stanąć przy *Altenburg*. *Marceau* z tylną strażą zasłaniał marsz głowney armii nieprzyiacielskiey. — Generał *Hocze* z przednią strażą woyska naszego uderzył na niego i przymusił go do cofnienia się. *Marceau* z iazdą swoią ieszcze raz attakował, ale odparty został od regimentow *Blankenstein*, *Barco* i *Latour*. Strata nieprzyiaciela w tey bitwie była znaczna. — *Marceau* śmiertelnie raniony dostał się w niewolą, i dnia następniącego z ran odebranych umarł. Smierć tego Generała w ktorym *Jourdan* wielkie miał zaufanie, rzuciło trwogę, między cofaiące się woyska nieprzyiaciela. — D 20. Września Arcy-Xże z armią do *Walderoth* pociągnął. — Na prawym skrzydle Generał *Kray* przez *Hachenburg* ku rzece *Sieg* udał się, a na lewym skrzydle generał *Mylius* stał przy *Neustadt*. — Przy odeyściu niniey szego rapportu Arcy-Xże uwiadomiony został, że nieprzyiaciel całkiem za *Sieg* zreyrował się, i że częścią idzie na *Düssel dorf*, częścią przechodzi *Ren* przy *Bonn*.

Z Londynu 20. Września.

Ostatnią pocztą z *Corunny*, minister Hiszpański odebrał rozkaz z *Madrytu* wyiechania z Anglii. W przyszłym tygodniu dwor iego odieżdza, sam zaś dla słabości zdrowia nie może ieszcze tey podroży rozpocząć, lecz się do kąpieli uda. Minister nasz w Hiszpanii Lord *Bute*, nie otrzymał ieszcze od rządu zlecenia, do wyiazdu z kraiu tego. — Minister Duński Hrabia *Wedel de Jarlsberg* czeka iuż od nieiakiego czasu na kuryera z *Paryża*, ktory ma przywieść od Dyrektoryatu paszport dla Angielskiego ministra przeznaczonego do Francyi. Do tych czas iednak nie masz ani kuryera ani paszportu, a oczekiwanie publiczności coraz iest większe, gdyż ta okoliczność iest nieiako decyduiącą względem negocyacyi o pokoy. Listy z *Lizbony* uwiadomiaią, iż ambargo na Angielskie okręty w Hiszpanii włożone, znaczną trwogę między Portugalczykami sprawiło. Dwor *Lizboński* bardzo iest skłonnym, do ofiarowania znaczney nawet summy pieniężney w celu kupienia sobie pokoiu z Rzplitą Francuzow. — Okręt nasz *Scipio* z fregatami *la Pique* i *Pronte*, 10. Hollenderskich kupieckich okrętow przy *Surinam* zabrawszy do *Martyniki* zaprowadził. — Okręty woienne Batawow, *Seeland* o 64. armatach, *Brake* o 54, *Thalie* o 36, *Mirmin*, *Pyl*, i *Braak* każdy od 16. armat, stoiące do tychczas w *Plymouth*, przyłączone zostały do flotty naszey. — Gazeta dworska donosi o spaleniu 6ciu Francuzkich kupieckich okrętow i zabraniu 3 przy uyściu *Garonny*, 5 także

B

kaprow przyprowadzono do portow Angielskich. — Mieysca nadmorskie i porty w Irlandyi coraz to bardziey z rozkazu rządu umacniaią, wielu tam nawet szpiegow aresztowano. Eskadra admirała *Macbride*, ktora dotychczas krążyła przy brzegach Hollenderskich, powrociła do *Jarmouth*. Urodzaie w całey W. Brytanii bardzo są w tym roku obfite. W tych dniach wypłynie ztąd ieden okręt do *Antwerpii*, czego pierwszy przykład będzie od czasu zamknięcia *Skaldy*. Siła nasza zbroyna lądowa w *Indyach* zachodnich 21,000. ludzi wynosi, morska zaś składa się z 19. liniowych okrętow i 36. fregat.

Z Paryża 22. Września.

Generał *Jourdan* pisał do Dyrektoryatu z głowney kwatery w *Wetzlar* d. 10. t. m. to co następuie: Donoszę wam obywatele, że armia dziś wieczorem stanęła nad *Lahną*. Wysłałem Generała *Bernadotte* z dywizyą iego do *Limburga*, gdzie z korpusem Gła *Marceau* złączy się. Od akcyi d. 3. t. m. stoczoney, armia dotychczas cofała się, i w marszu naszym niebyliśmy napastowani, iak tylko od patrolow letkiey iazdy i od uzbroionych włościan. — Kommissarz rządowy *Haussman* donosi: że głowna kwatera armii *Renu* i *Mozelli* z *Augsburga* do *Schrobenhausen* przeniesiona została i że 600. niewolnika zabrano. — Generał *Lambert* rekognoskuiąc zabity został.

Sąd woyskowy wydał wyrok na spiskowych w obozie *Grenelle* połapanych, trzynastu osądził na śmierć. na dziesięciu wypadła kara wygnania, a innych uwolniono. — Dnia wczorayszego exekwowano dekret wspomniony na rowninie zwaney *Grenelle*, gdzie przed obozem tych, ktorzy na śmierć osądzeni byli, rozstrzelano.

Z Elektorem Bawarskim zawarte zostało w *Pfaffenhofen* d. 17. Września, między pełnomocnikami iego i Generałem *Moreau*, *armisticium*, pod następuiącemi warunkami. 1. Elektor cofnie swe woyska od armii koalicyinych i użyie ich wewnątrz kraiu swego iak mu się podoba. 2. Woyska Francuzkie będą miały wolny przechod przez kraie iego. 3. i 4. Miasta iego rezydencyonalne będą wolne od tego przechodu i ścisła karność ma bydź zachowana. 5. Elektor wypłaci do kassy armii *Renu* i *Mozelli* 10. millionow liwrow. 6. 7. 8. 9. Przystawi do teyże armii 1800. koni. Do magazynow zaś Francuzkich przystawi 200. tysięcy korcy rozmaitego zboża &c. Oraz sto tysięcy par trzewikow i 10. tysięcy par butow, iako też trzydzieści tysięcy łokci sukna podług podać się maiących probek. 10. Z galleryi w *Munich* i w *Düsseldorfie* artyści Francuzcy wybiorą obrazow dwadzieścia. 11. Elektor wyszle natychmiast pełnomocnika do *Paryża* do Dyrektoryatu, dla trakowania o pokoy z Rzplitą Francuzką. 12. Wszystkie woyska Rzplitey stosować się maią do ninieyszego zawieszenia broni.

Z Konstantynopola 30 Sierpnia.

Od dawnego iuż czasu, żaden Minister w tak upokorzaiącym sposobie z urzędu swego zrzucony nie został, iak *Reis-Effendi Ratib* (Minister Interesow zagranicznych) na ktorym to urzędzie dwa lata znaydował się. Oddalenie go z Ministerium w ostrych i pogardzaiących wyrazach napisane, w mieyscu urzędowania iego przeczytane mu było. *Ratib* był dawniey nauczycielem panuiącego teraz Sułtana, ktory go lubił i wielkie miał o iego rozumie mniemanie. Podobno wiele także innych osob urzędy swe potraci.

Doświadczyli iuż tego bracia *Murusi*, z ktorych ieden był Hospodarem Wołoskim, a drugi pierwszym Dragomanem czyli tłumaczem, a zatym nayznacznieyszą osobą pomiędzy Grekami. Oddalenie pierwszego z Hospodarstwa nie zostało ieszcze publikowane, lecz do *Bucharestu* posłane przez kuryera, a to dla przeszkodzenia ażeby pozostałe kontrybucye na Wołoszczyznie dla siebie nie wybrał, gdyż dano ie w podarunku następcy iego *Alexandrowi Ipsylantemu*, ktory iuż po trzeci raz na godność tę iest wyniesiony. Wiadomość o tym rozgłoszona w *Bucharescie*, wielkie tam ukontentowanie sprawiła, gdyż co do sprawiedliwości i wybierania kontrybucyi, nigdy samowolnie nie postępował, a nawet wiele zwyczaiow niesprawiedliwych poznosił, ktore chciwi bogactw poprzednicy iego powprowadzali. — Syn iego, mianowany pierwszym Dragomanem znany iest z swoiey poczciwości i talentow, a w teraznieyszych okolicznościach wielce użytecznym porcie bydź może. — Powody do tych odmian były następuiące: Rada Stanu od teraznieyszego Sułtana ustanowiona, roztrząsała rapporta, ktore *Reis-Effendi* od czasu obięcia urzędu swego składał, i znalazła, iż te w punktach naybardziey interessuiących Portę Ottomańską z prawdą się nie zgadzały iako to: względem rewolucyi Polskiey, względem Szwedow i Mocarstw prowadzących woynę z Francyą. — Na wyspie *Kandyi* insurekcya wybuchnęła. Obywatele z panowania Tureckiego nie kontenci, a od cudzoziemcow zachęcani, wypędzili Baszę, wystawiwszy w stolicy i innych mieyscach znaki wolności. Kapitan Basza z flottą w bliskości znayduiący się, odebrał rozkaz przywrocenia rzeczy do dawnego porządku.

Z Altony 30. Września.

Dziennik polityczny *Hamburgski* na ten miesiąc wydany, zawiera, między innemi ciekawemi doniesieniami, wypis z depeszy Hrabiego *Ostermana* do P. *Bützow* Posła Rossyiskiego przy dworze *Madryckim* d. 25. Grudnia 1795. z *Peterzburga* datowaney, ktorey treść iest ta:

Imperatorowa Jeymość dowiedziała się z pism publicznych o pokoiu, między Francyą i Hiszpanią zawartym, a nieukontentowanie iey z przyczyny tak niemiłego i niespodziewanego wypadku powiększone ieszcze zostało, gdy ią o tym minister Krola Katolickiego zapewnił. Imperatorowa Jmć w nowych związkach, ktore między nią i Krolem Katolickim zaszły, miała wiele sposobności do poznania prawdziwie dobrey woli tego monarchy, aby teraz nie była zupełnie przekonaną, że zbior chyba nayprzykrzeyszych okoliczności mogł go nakłonić, do uchybienia zamierzonemu sobie celowi. Serce iego, czuć musiało niewątpliwie wielkie zmartwienie, kiedy się widział przymuszony traktować z temi, ktorzy odieli życie, osobie przewodniczącey świetnemu iego domowi i zawrzeć nakoniec pokoy z wichrzycielami spokoyności i bezpieczeństwa całey Europy. Nikt lepiey sądzić nie może iak Imperatorowa Jmć, o trudnościach iakich Krol Jmć Hiszpański doświadczyć musiał, nim mogł przedsięwziąść krok podobny, ktory według wszelkich pozorow, naygwałtownieyszey potrzeby i naybardziey grożącego niebezpieczeństwa był skutkiem. — Niemogąc sobie inaczey tłomaczyć przyczyn, ktore Krolem Jmcią Hiszpańskim powodowały, iż interes swoy od interessu koalicyi odłączył, tym mocniey trwa w swoim mniemaniu, iż Krol Jmć mimo tey na-

głey odmiany, z rowną zawsze szczerością przykładać się będzie, do szczęśliwego wypadku czynności połączonych mocarstw. Z mocnieyszych ieszcze pobudek podchlebia sobie Imperatorowa Jmć, że Krol Jmć Hiszpański daleki od przeszkadzania w iakiżkolwiek bądź sposob krokom, ktore wspolnie przedsiewzięła dla zapewnienia swych nowych usiłowań, czystość zamiarow iey uzna, a nawet ie przez takowe sposoby ułatwiać będzie, ktoreby neutralności ieżeli się do niey nakłonić zechce nie sprzeciwiały. Krol Jmć niemogł spuścić z oka wielkości sprawy bronioney od koalicyi. Porządek i spokoyność przywrocić, lud naprowadzić do iego obowiązkow, zapewnić Europę od nayniebezpiecznieyszey zarazy, te są ważne bardzo zamiary, ktore stały się dla koalicyi powodem, do połączenia swych sił i użycia wszystkich chocby naywięcey kosztować maiących sposobow, ażeby tryumfowała. — W zamiarze tym trzy dwory przez naysolennieyszy alians wzmocniły ieszcze te związki, ktore ie dawniey iuż łączyły, interessa ich tak są wspolne, a zamiary tak udecydowane, iż ieden bez drugiego nic nie przedsieweźmie. W tym osobliwie są stanie rzeczy, między Imperatorową Jmcią i Krolem W. Brytanii, tak iż obowiązaną iest, wprzypadku potrzeby, mocną mu dać pomoc. Lecz szczęściem Krol Jmć Katolicki w takich z Krolem W. Brytanii iest związkach, (odmowionych w R. 1793.) ktore nigdy nieustaną bydź dla niego ważnemi i ktorych moc, pomimo wymuszoney przez zbieg rożnych okoliczności odmiany, osłabioną bydź nie może. — Te ważne uwagi połączone z tą, ktorą czynić ieszcze wypada z prawdziwey skłonności Krola Jmci Katolickiego do wspolney sprawy, uspokoiły wszelką troskliwość Imperatorowey Jmci, względem dalszych iego czynow, ktore według iey mniemania będą rzetelne i szczerze i bardzo by dla niey przykro było, gdyby tylko porozumiewać mogła, że Krol Jmć Katolicki ułatwiać będzie w iakimkolwiek bądź sposobie, śrzodki przeciwne zamiarom trzech dworow. — Starać się WPan będziesz uwiadomić urzędownie o tym ministerium Krola Jmci Hiszpańskiego, i będzie to dla WPana okazyą do konferencyi, ktorą sobie w tey mierze u Xiążęcia pokoiu uprosisz &c. &c.

„Odpowiedź pierwszego Ministra Hiszpańskiego Xiążęcia pokoiu, dana Panu *Bützow* z *Santa-Cruz* 17. Marca 1796.„

List WPana pisany d. 22. Lutego, odebrałem wraz z wypisem depeszy, ktorą przez *Londyn* od dworu swego otrzymałeś, i muszę nań odpowiedzieć: iż Krol Pan moy, z wielkim ukontentowaniem przyiął wyrazy przyiaźni, przez ktore imieniem Imperatorowey Jmci doniesiono mu o zawartym ścisłym aliansie, między nią i dworami Wiedeńskim i Londyńskim, a ktory zapewne nie okoliczności w iakich się Polska znaydowała zrządziły: gdyż siły zbroyney Imperatorowey Jmci można było tam użyć, gdzie się woysta wszystkich Monarchow, interessowanych o własną exystencyą w obronie praw swoich połączyły. W tym to czasie Krol Pan moy, dał naywiększe dowody żalu swego nad nieszczęściem krewnego, i przewidywał, że kraie iego zbliżały się do powszechnego zepsucia, do ktorego nieograniczone zaślepienie drogę torowało. Prowadził on woynę Tyranami, lecz się nigdy nie dowiedział kto oni byli, bo własna ich niestałość często ich zmieniała. Nie mogł poznać, ktorzy to byli dobrzy

Francuzi, co bronili sprawy Krola swego. To tylko widział, iż byli niektorzy co powoduiąc się punktem honoru, prawdziwie do niego byli przywiązanemi, ale padli ofiarą i aż do grobu mu towarzyszyli. Zamiary iednak Krola Jmci, tak były czyste i niewzruszone, iż mimo źle ugruntowanych nadziei czynionych mu od ziednoczonych dworow, nayczynnieyszą iednak i naykosztownieyszą kontynuował woynę. Nie było Monarchy, ktoremuby pożytecznych widokow dla połączenia się z nim, nieproponował. Między niemi i Imperatorowey Jmci w rożnych czasach, iako to w ostatnich miesiącach roku 1791 i w ciągu 1792. roku przez P. *Galvez* Ministra Hiszpańskiego w Rossyi, i Pana *Zinowieff* Ministra Rossyiskiego w *Madrycie*, szczegulniey iednak w Październiku 1792. i w Grudniu 1793. czynione były propozycye, i w teyże okoliczności nayprzod P. *Amot* z Hrabią *Ostermanem*, a potym P. *Oris* z Hrabią *Bezborodko* długie konferencye odprawiali. Mimo tego iednak, naymnieyszey nawet nie było poznaki, ktoraby czyniła nadzieie, ażeby Imperatorowa Jmć czynnie do koalicyi przyłożyć się chciała. W takim położeniu postanowił Krol Jmść, prawda że z boiaźni i troskliwości o złe skutki dla swoiego krolestwa wyniknąć mogące, zawrzeć pokoy, zważywszy bowiem stan rzeczy, przekonał się, że kiedy w ciągu woyny żadney nie odbierał pomocy, ofiarowana mu w czasie zawierania pokoiu mniey ieszcze skuteczną będzie. Oto iest położenie, w ktorym się Hiszpania znayduie, i Krol Jmść obowięzuie się wszystko to uskutecznić, co dla dobra powszechney sprawy przyrzekł, i żadnych się nie chwycić śrzodkow, ktoreby pewnego nie miały zamiaru &c: &c.

Z Włoch 17. Września.

Listy z *Genui* d. 12. Września pisane donoszą, iż okręt ieden woienny Angielski z iedną fregatą do *St. Pier d'Arena* popłynąwszy mimo strzelania z bateryi, zabrały Francuzką tartanę ktora tam na kotwicy stała. Gdy potym ieden statek Angielski do naszego portu zawinął, niektorzy Francuzi chcieli go także opanować, i gdy nieuważali na sprzeciwianie się temu żołnierzy Genueńskich, ci dali ognia i iednego Francuza zabili. Senat na podane od Ministra Francuzkiego przełożenie, zaaresztował 4. Angielskie handlowe okręty tutay będące i oświadczył, iż poty ich nie wypuści, dopoki Francuzka tartana w *S. Pier d'Arena* wzięta, powroconą niezostanie, i na przyszłość Porty Genueńskie zamknięte będą dla okrętow Angielskich.

Z *Rzymu* 10. Września piszą, iż tam była kongregacya Kardynałow, na ktorey zastanawiano się, nad żądaniem Dyrektoryatu Francuzkiego, dopominaiącego się między innemi, ażeby Oyciec S. odwołał formalnie Bullę i Monitoria, wydane przeciwko Francyi od początku rewolucyi. — Papież wyznaczył JP. *Galeppi* i Dominikana *Soldati* bardzo uczonego Xiędza, na Kongres pokoiu, maiący się dla kraiow Włoskich w *Florencyi* rozpocząć.

Listy z *Medyolanu* d. 17. Września donoszą, że kongres ten między Kommissarzem *Salicetti*, *Don Azara* Ministrem Hiszpańskim i Pełnomocnikami Papieża podobno rozeydzie się na niczym. — Słychać, że Korsykanie opanowali twierdze *Calvi* i przylądek *Bonifacio*. — Mowią także, że okręt ieden Angielski na ktorym 300. znaydowało się Korsykanow, ktorych w służbę woyskową zaciągnięto i ktorzy do *Portoferaio* mieli być przeprowadzeni,

zniknął i dotychczas niewiadomo gdzie się podział.

Z Wenecyi 16. Września.

Francuzi ſtoią niedaleko nas, w *Bassano* i *Padwie*, spodziewamy się iednak, że się bardziey zbliżać nie będą. Przygotowania woyſkowe, ktore Rzplita nasza przy *Fusina*, *Mestre* i w innych mieyscach porobiła, są ſtraszne. Niedaleko *Fusina* ſtoi do 200. armat, między niemi 30to i 40to funtowe, tak na ſtatkach iak i bateryach znayduią się, woyſka zaś ieſt do 2,000. Cudzoziemcom niewolno więcey do *Wenecyi* przybywać. — Wszyſtkie domy nad rzeką *Brenta*, zboiaźni wypadkow woiennych poopuszczane są przez mieszkańcow.

Z Hagi 27 Września.

Skutki cofania się armii Francuzow *Sambry* i *Mozy*, aż w kraiu naszym spostrzegać się daią. Opatrzenie ich w rozmaite potrzeby, ażeby znowu naprzod poſtępować mogła, zatrudniaią rożne Departamenta władzy wykonawczey, osobliwie iednak deputacyą woyſkową, ktora od nieiakiego czasu dzień i noc pracuie. Konwencya nawet narodowa miała onegday w niedzielę nadzwyczayną sessyą, a po iey ukończeniu, wzwyż wzmiankowana deputacya wysłała zaraz posłańcow, tak do Generała *Daendels* obozuiącego przy *Deventer*, iak i Generała *Bournonville* żądaiącego doſtawienia żywności, kilkutysięcy sztuk bydła, odzieży &c. Wczoray obywatel *Beeveren* Reprezentant z *Middelburg* obrany zoſtał szostym członkiem kommissyi interessow zagranicznych. — Generał Francuzki *Tilly* Szef genralnego sztabu armii pułnocney, złożony z urzędu przez oſkarżenie Obywatela *Mallarme* przybywszy do *Paryża* usprawiedliwił się, a na żądanie Generała *Bournonville* otrzymał na powrot swe mieysce, i do armii tegoż Generała udał się, ktory iak mowią, żąda teraz aby jeszcze 8000. ludzi z Hollandyi nad *Ren* pośpieszyło.

Z Szwaycaryi 21. Września.

Od kuryerow, ktorzy z Włoch do *Paryża* przez kray nasz przeieżdżali, mamy wiadomość, że Republikanie uważaią *Tyrol* iak gdyby iuż zdobyty, chociaż generał Auſtryacki *Dawidowich* ſtoi ieszcze z iednym korpusem w tym kraiu i odbiera codziennie posiłki. Upewniaią teraz, że część przynaymniey armii Generała *Moreau* złączy się z woyſkiem Generała *Buonaparte*.

Z Andernach 21. Września.

Francuzi są zawsze w *Neuwied*, Auſtryacy zaś w odległości trzech ćwierci mil ſtoią w formie puł cyrkułu przy tym mieście, ktore teraz w przykrym ieſt położeniu. Kobiety i dzieci pouciekały z tamtąd. Jeżeli Cesarscy zechcą szturmem opanować to mieysce, to Republikanie z ſtrasznych swych bateryi przy moſtach część z prawey ſtrony *Renu* leżącą zruynuią.

Z Frankfurtu 24. Września.

Nie żdaie się, żeby Cesarscy forteczkę *Königstein* na nowo chcieli umacniać. Szańce koło *Neuwied*, są bardzo trudne do zdobycia. Auſtryacy nad rzeką *Sieg*, obronnie tylko chcą się trzymać. Xiąże *Karol* ieſt w *Wisbaden*, i ma się do armii nad *wyższy Ren* udać, wprzod iednak poiedzie do *Moguncyi*, w przyszłości zaś mowią, że do Włoch pośpieszy, gdzie kommendę na mieyscu Feldmarsz: *Wurm*-

sera obeymie nad woyskami, ktore w tamtych stronach śpiesznie znowu maią bydź wzmocnione. — Przy naszym mieście stoi wiele pontonow, a na *Menie* znaczny transport mąki przeznaczoney do *Moguncyi*. — W *Manheimie* zostawano w tych dniach w wielkiey obawie, pozamykano nawet bramy z powodu przypuszczonego niespodzianie attaku, od korpusu letkiego Republikanow. — Ci wkrotce potym znacznie się wzmocnili, i generał *Neu* z częścią garnizonu Moguńckiego uwolniwszy od oblężenia *Ehrenbreitstein*, ma na przeciw nim pośpieszyć. — Po nieszczęściu, ktore woyska Cesarskie we Włoszech spotkało, rozumieią wszyscy, iż armia Arcy-Xcia *Karola* tam pomarszeruie, a przynaymniey te posiłki, ktore dla niego były przeznaczone, nie ku *Renowi*, lecz w tamte się strony udadzą. Gdy w takim razie zaczepnie postępować iest niepodobieństwem, wstrzymać się więc Xże *Karol* w swych czynnościach będzie musiał. Fortyfikacye *Würzburga* iak nayśpieszniey naprawiać kazano. W przypadku cofania się Cesarskich stanąć tam ma, korpus ich obserwacyiny. — W *Moguncyi* odkryto umowę niektorych osob, z Francuzami, za pomocą ktorey Republikanie dla słabości garnizonu, nagle szturm przypuściwszy, mogli byli fortecę tę opanować. W rzeczy samey Francuzi iuż o kwandrans tylko drogi oddaleni byli, gdy się wszystko wydało. 5. przewodzcow natychmiast aresztowano. — Korpus generała *Petrarsch* będąc za słaby dla oparcia się zbliżaiącey się armii Generała *Moreau*, ma się starać o połączenie z Generałem *Nauendorf*.

Z Strazburga 19 Września.

Wczoray o godzinie 4 rano, mocna tu kanonada słyszeć się dała, i zatrwożyła tuteyszych mieszkańcow. Dowiedziano się w krotce, że Austryacy w liczbie 7 do 8,000 ludzi opanować chcieli *Kehl*. Attak między 4tą i 5tą godziną rano zaczął się, i tak dalece był na awantaż Cesarskich, że woyska nasze z kilku mieysc ustąpić musiały. Lecz szczęściem będąc sukkursowane znowu się zebrały i bitwa powtornie z naywiększą zaciętością rozpoczęła się. Z szablą tylko lub bagnetem walczono, zwycięstwo nakoniec na naszą przychyliło się stronę i Austryacy cofnęli się straciwszy blisko 600 ludzi.

Z Manheimu 22 Września.

Dziś odbieramy niezawodną wiadomość, że korpus ieden Republikanow na nowo w *Germersheim* stanął, i ieden batalion z 60 do 80 strzelcami o 2 tylko mil od naszego miasta znaydował się. — Względem attaku pod *Kehl*, nie mamy ieszcze żadnych doniesień urzędowych; rannych w tey okazyi przywożą tu, właśnie teraz; naywięcey ich iest od regimentu piechoty Arcy-Xięcia Ferdynanda.

Z Ratyzbony 24 Września.

Moreau cofa się po nad *Dunaiem* przez *Augsburg*, *Ulm*, *Ehingen*, *Altingen*, *Rotwel* i *Friburg*. Pośpiech, z ktorym ze wszystkich stron od woysk Cesarskich iest ścigany, sprawi niezawodnie, że nie iedną odniesie klęskę, zwłaszcza, gdy chłopi wszędzie przeciw Francuzom uzbraiaią się. — Wczoray głowna kwatera *Latoura* była w *Rain*.

Z Sztutgardu 25 Września.

Wczoray wieczorem przybyło tu z *Pforzheim* blisko 500 iazdy Cesarskiey. Dziś rano udała się przez *Degerloch* ku *Oberschwaben*. Austryacy weszli do *Göppingen*, wczoray patrole ich podchodziły aż do *Geisslingen*. Kilka tysięcy Francuzow, stoi teraz przy *Jungengen*, mię-

dzy *Ulm* i *Westerstetten*. Jest to podobno tylna straż Generała *Moreau*, ktory oddalił się iuż całkiem od *Ulm* i do ieziora *Constance* zmierza.

Z Augsburga 25 Września.

Wczoray zrana *Latour* przenocowawszy w *Zusmarschausen* ruszył z generalnym sztabem ku *Burgau* i *Gunzburg*, gdzie woyska Cesarskie od dwoch dni stały. W *Ulm* stanął iuż *Nauendorf*, a Generał Francuzki *Moreau* ku *Biberach* marszeruie.

Z Eltwangen 26 Września.

W okolicy *Ulm*, ktorędy się armia Francuzka Generała *Moreau* cofa, zgromadził się także korpus ieden Austryakow i z Republikanami codziennie się uciera. Zdaie się, że ci ostatni przez *Schwarzwald* reyterować się będą.

Z Kolonii 23 Września.

Głowna kwatera armii *Sambry* i *Mozy* dziś tu została przeniesiona. — Republikanie stoią ieszcze na prawym brzegu *Renu* w swych stanowiskach *Porz* i *Urbach*. Generał Polski *Dąbrowski*, przyiechał tu w tych dniach. Oddał nayprzod wizytę Generałowi *Kleber* maiącemu kommendę nad lewym skrzydłem armii *Sambry* i *Mozy*, a potym do głowney kwatery do Generała *Jourdan* udał się. Obydway przyieli go, z iak naywiększą dystynkcyą.

Z Kolonii 26. Września.

Dziś wielkie między woyskami na prawym brzegu *Renu* widzieć się daią poruszenia. Dywizya Generała *Macdonald* od armii pułnocney oddzielona, złączyła się z korpusem woyska stoiącym nad *Siegą*. D. 22. t. m. forpoczty nad brzegami tey rzeki ucierały się. Zdaie się, iż dnia tego Francuzi odnieśli korzyść, gdyż przyprowadzono tu kilkaset wziętych tam niewolnikow. — Ciało Generała *Marceau* przywiezione dnia 23. do *Koblenz*, gdzie z przyzwoitemi honorami pochowane zostało. — Obywatele miasta tego rownie go żałowali iak i żołnierze, gdyż nietylko odwaga iego zniewoliła mu powszechny szacunek, lecz był razem poczciwym człowiekiem, a w postępowaniu iego żadney nie było skazy.

Z Frankfurtu 27. Września.

Dnia onegdayszego znaczne korpus woysk Austryackich obozowało między *Königstetten* i *Rüsselsheim*. Głowna kwatera Arcy-Xięcia *Karola* była wczoray w *Grossgerau*, a dziś w *Pinkstadt*, iutro zaś mowią, że do *Heppenheim* przeniesioną zostanie. Wszystkie woienne Departamenta idą za armią nad Renem stoiącą, d. 29. maią przybyć do *Kizingen*, a potym przez *Wurtzburg* do *Frankfurtu* i *Höchst* udadzą się.

Z Norymbergi 29. Września.

Zapewniaią że Cesarscy d. 22, t. m. po trzykroć szturmuiąc do twierdzy *Kehl*, dokazali swego zamiaru w iey opanowaniu, lecz tegoż samego dnia po południu Francuzi znacznie wzmocnieni powrocili nazad, i opanowali ią na powrot. W okolicach miasta *Ulm* do krwawych iak słychać przyszło utarczek. Same miasto wiele miało ucierpieć, ale nie maiąc urzędowych rapportow, nic o tym pewnego donieść nie możemy.

Z Lipska 4, Października.

Arcy-Xiąże *Karol* d. 26. zeszłego miesiąca był w *Moguncyi*, d. 28. w *Manheimie*, a ztamtąd d. 29. miał do *Schwetzingen* odiechać. — Elektor Bawarski ma wkrotce do stolicy swoiey *Munich* powrocić, a Elektor Moguncki do *Aschaffenburg*.

№ 26
DODATEK
DO
GAZETY WARSZAWSKIEY

Z WARSZAWY DNIA 11. PAZDZIERNIKA R. 1796. WE WTOREK.

Z Krakowa 6. Października.

Dnia 1. t. m. zostało tu przez JW. *Urbańskiego* Prezesa Trybunału, Forum Nobilium u S. Piotra instalowane. To Forum składa się z następuiących osob: Prezes JW. Franciszek Hrabia *Woyna*, konsyliarz tayny J. C. Mci. Konsyliarze: 1. W. Jozef Karol hrabia *Auersperg*, 2. W. Franciszek *Piekarski*, 3. W. Jan *Darowski*, 4. W. Jakob *Izrans*, 5. W. *Kremidensfels*, 6. W. Kazimierz *Olechowski*, 7. W. Jan *Galinek*, 8. W. Wacław *Roskoschny*. — Sekretarze: 1. JP. *de Friedenthal*, 2. JP. *Vacat.*

Z Lwowa 27 Września.

Powrociwszy tu z Podola, donoszę ci, iż woyska Rossyiskie na Wołyniu i Podolu stoiące, ktore widziałem, d. 15 t. m. na zimowych stanęło kwaterach. Od początku tego Mca, aż do dnia 15, korpusy Feldmarszałkow *Romanzowa* i *Suwarowa* odprawiły rewie. Na Podolu i w Bracławskim, korpus Feldmarszałka *Suwarowa* w liczbie 36,000 ludzi konsystuie, zacząwszy od *Kamieńca Podolskiego* linią od *Dniestru*, aż do *Sewestopola*, gdzie teraz Feldmarszałek sam poiechał. — Widziałem piękne to woysko i iego manewry. — Na Wołyniu zaś stoi korpus Generała en Chef *Derfeldta* z 5ciu regimentow piechoty, a dwoch iazdy złożony, do 9ciu tysięcy ludzi wynoszący. Po dziesięć-dniowey korpusu tego pod *Łuckiem* rewii, na ktorą patrzałem, cały korpus poszedł na leże zimowe. Piechota po nad samą suchą granicą Gallicyi i *Bugiem* od *Brodow*, aż pod *Luboml* stanęła, a kawalerya ku Polesiowi poszła. — Słyszałem od pierwszey rangi officerow, iż w bitwach z Persami, woyska Rosyiskie będące pod kommendą Waleryana *Zubowa*, *Cycyanowa* i *Złotnickiego* ktory cztero-tysięcznym korpusem kommenderuie, nieco ucierpiały. Po otwarciu Guberniow w kraiach nowo do Rossyi przyłączonych, woysko Moskiewskie spokoynie w konsystencyach swych zachowuie się. — Ludzie iednak i konie po wsiach stoiący, darmo przez poddanych są żywieni. — Tu we *Lwowie* spodziewany iest liczny ziazd na początku przyszłego miesiąca. — Rekrut w obydwoch Gallicyach śpiesznie zbiera się. — Xże *de Nassau* niedawno tędy z *Petersburga* do *Wiednia* przeieżdżał.

Z Piotrkowa 18 Września.

Rzadki przykład oświecenia i tolerancyi dał przed kilku dniami tuteyszy Proboszcz W. X. *König*, ktory nie tylko z naywiększą chęcią Kościoł parafialny Katolicki iemu zwierzony do nabożeństwa publicznego (to iest do kommunii) konsystencyi, i dyssydenckiego gminu tutay, pozwolił; ale też w kompanii niektorych

duchownych, przyiął Pastora Polnego z nayprzyzwoitszą grzecznością w zakrystyi. Przytym ieszcze przez całe nabożeństwo Niemieckie zostali Jmć Xięża w Kościele, i zabrali po konfesyonałach mieysca swoie. Przez ten prawdziwie chwalebny przykład wzbudzeni zostali i przytomni Katolicy, ktorzy swe modły klęcząc przed ołtarzem wielkim wraz dyssydentami, zasyłali do Boga. Zyczeć w istocie trzeba, aby przez podobneż przykłady, myśl pospolita była oswoiona; dla czego się to do wiadomości publiczney podaie.

Z Madrytu 18. Sierpnia.

Wydano rozkaz do officerow lądowych i morskich, ażeby natychmiast do swych korpusow udali się. — W całym kraiu wybieraią rekrutow dla dokompletowania regimentow. Kilka dywizyi woysk naszych miało iuż ruszyć ku granicom Portugalii i do obozu *S. Rocha*. Przygotowania te, maią zapewne w celu uskutecznienie wielkiego iakiego planu, ktory z czasem dopiero będzie wiadomy. Codziennie tu prawie przybywaią kuryery z Francyi, Włoch i innych Państw Europeyskich, co dowodzi, że dwor nasz, wielki ma teraz wpływ w interessa polityczne. — Listy z *Kartageny* zawieraią w sobie, że eskadra znayduiąca się w tym porcie, gotowa iest do rozwinięcia żaglow. — Wszystkim duchownym Francuzkim kazano wyiechać z *Madrytu* i innych rezydencyi Krolewskich, od ktorych w odległości 15tu, od portow zaś w oddaleniu mil 20tu mieszkać mogą.

Z Medyolanu 20. Września.

Buonaparte przybył tu 18. t. m. Z raportu Generała *Berthier* datowanego z głowney kwatery *des deux Chateaux* (z dwoch zamkow pod *Mantuą*) d. 16. t. m. okazuie się, że Francuzi d. 15. opanowali twierdze *S. Jerzego*, bateryę okrywaiące most i mieysce zwane *la Favorite*, że wielką znowu liczbę niewolnikow i kilka armat zabrali. Generałowie *Sahuguet* i *Angereau* kierowali tym attakiem. — Generał *Berthier* kończy swoy raport na doniesieniu, że republikanie *Mantue* bombarduią (z Gazety Medyolańskiey.)

Die siebente Ziehung der Dritten Zahlen Lotterie, zum Besten der Invaliden, Witwen, Versorgungs Schulen, und Armen Anstalten. Warschau, Montag den 10 October 1796 früh um 9 Uhr. Herausgezogene Nummern, sind:

3. 47. 25. 1. 54.

Die 8te Ziehung ist Donnerstag den 20ten October 1796 früh um 9 uhr.

Die Einsätze werden bei allen in Warschau und Prag angestellten Lotterie Einnehmern bis Dinstags d. 18ten Octob: Morgens, im Haupt Einnahme Comptoir zu Warschau aber bis Abends vor der Ziehung angenommen.

Die 9te Ziehung bleibt auf den 31.

Siodme ciągnienie trzeciey Lotteryi Liczbowey, na rzecz Inwalidow, Wdow i Szkoł, tudzież na wsparcie Szpitalow. w Warszawie, w Poniedziałek dnia 10 Octobr: 1796 rano o godzinie 9 Wyciągnięte Numera, są:

3. 47. 25. 1. 54.

Osme ciągnienie będzie we Czwartek 20go Octobra 1796 rano o godzinie 9.

Stawki u wszystkich Kollektorow, w Warszawie i na Pradze tylko do Wtorku 18go Octobra a rano, a w Kantorze Generaln: w Warszawie, aż do wieczora przed ciągnieniem przyiętemi będą.

Dziewiąte ciągnienie będzie dnia 31 Octobra.

In dem Königl: Haupt Einnahme Comptoir zu Warschau sind auch Loose zur Königl: Berliner Classen Lotterie zu haben.

W Krolewskim Kantorze Generalnym w Warszawie; można też dostać Losow na Krolewską Berlińską Lotteryą Klassową.

Publicandum.

Pozostałe rzeczy po zmarłym JP. *Stobieckim* i mobilia, iako to pierścienie złote, ieden krzyż dyamentami kameryzowany, srebrne rzeczy i inne szacowne sprzęty, także cynowe, miedziane, mosiężne naczynia, szkło wszelkiego gatunku, meble stoły, krzesła, szafy, skrzynia i rożne domowe i gospodarskie sprzęty, obrazy, landszafty, powozy, sanki, suknie, bielizna, pościel, pułszorki, szle, zboże, konie, bydło, kozy, świnie, i wiele innych sprzętow na terminie dnia 4go 9bris roku bieżącego i następuiących dni od godziny osmey ranney aż do wieczora w *Raszewie* w Dystrykcie *Wyszogrodzkim* a Parafii *Kobylnikiey*, będą za gotowe pieniądze w monecie grubey przedawane, maiący ochotę kupować w naznaczonym terminie w mieyscu wyrażonym z naydować się maią. W *Płocku* dnia 15. Septembris 1796.

Prow: Powiatowa Pruss Południowych sprawiedliwości Kommissya.

Publicandum.

Na dniu 17. Października, przed południem o godzinie dziesiątey w Kamienicy Borakowskich, na krakowskim przedmieściu pod Nrem 435. w przytomności Deputowanego JPana *Radke* Konsyliarza, maią bydź publicznie, rożne ruchomości i effekta, do Massy wierzycieli *Rosego* należące, iako to, Komody, Szafy, Stoły, Kanapy, Krzesła, a mianowiciey towary korzenne, za gotowe grubey monety pieniądze, więcey daiącemu sprzedawane; Co się publiczności ninieyszemi do wiadomości podaie. W Warszawie dnia 16. Września 1796.

Krolewsko - Pruski Magistrat Sprawiedliwości.

List Gończy.

Oznaymuiemy wszem w obec i każdemu z osobna komu o tym wiedzieć należy; iż dnia 13. Września w nocy, przez gwałtowne wyłamanie się z więzienia niżey wyrażone osoby ktore były za kryminalne występki aresztowane uciekły.

1wszy. Marcin Gollek, ktory za popełnione z morderstwem złączone rozboystwo do więzienia wsadzony, był średniego wzrostu, włosy miał brunatne, oczy czarne, przy ucieczce był ubrany w kurtce nowey sukienney, zieloney, w kamzelce i spodniach tegoż koloru.

2gi. Franciszek Dziwanowski, ktory za złodzieystwo popełnione do więzienia w sadzony, maiący lat 28. był wzrostu średniego, małoco krostowaty, czarne oczy, a włosy miał strzyżone, ubior iego przy ucieczce Tużurka letnia w paski nankinowa, podobnież spodnie i kamzelka, buty, i kapelusz czarny okrągły, rodem iest iak w inwestygacyi wyznał z Piedycioka trzy mile od Lublina.

3ci. Jozef Gurski, ktory za kradzież koni był wsadzony miał lat 40. wzrostu mały, włosy i oczy czarne, ubior iego przy ucieczce, wołoszka granatowa sukienna spodnie płocienne białe.

4ty. Jozef Gęsowski, ktory za kradzież koni był osadzony, maiący lat 20. z wyznania iego był rodem z Gąsowa koło Brańska wzrostu na cali 9. włosy żułtawe,

ubior iego kapota sukienna spodnie płocienne rozdarte, czapka z siwym baranem.

5ty. Parobek *Wawrzeniec Wabykowski.*

6ty. *Jozef Czwiczek*, obydwa z Czułkowa, każdy maiący lat 30. wzrostu śrzedniego w sukmanach i siwych spodniach płóciennych, gdy wzwyż wyrażone, a osobliwie pierwsze cztery osoby ze wszech miar publiczności są niebezpieczne przeto upraszamy tak wszelkich zwierzchności, iako i dziedzicow, dzierżawcow, Ekonomow Magistratow, aby gdziekolwiek znayduiących się tychże wzwyż wyrażonych aresztować i do Kommissyi sprawiedliwości do Pułtuska z nadgrodą wszelkich expensow transportować raczyli. Dan w Pułtusku dnia 22. Mca Września Roku 1796.

Kommissya sprawiedliwości Powiatowa Jego Krol: Mci Prus.

List Gończy.

Szlachcic z *Szwidrow* Franciszek *Dziengielowski* w dniu 31. Lipca dopuściwszy się zaboystwa, uciekł; Ma iak powiadaią blisko 60. lat, wzrost śrzedni i mocny, twarz okrągłą, gładką brunatną, licow czerwonych, wtyle głowy ma czarne włosy obcięte, a wprzodku iest łysy, ma duże czarne oczy, ktorych gałki (poczym go naylepiey można poznać) błyszczą się ogniem czerwonym; brwi żołte i wosy; brodę ogoloną czarną, zwyczaynie nosił modry polski żupan, pas z płotna czerwonego i modro-drukowany; czapkę z sukna modrego konfederacką, z czarną wąską bramką i boty. Każda zwierzchność, i każdy obywatel rekwiruie się tym obwieszczeniem, aby za pokazaniem się iego bez odwłoki go przytrzymać, i za powroceniem wszelkich kosztow tu odesłać raczyli. W *Ostrołęce* 20go Sierpnia 1796.

Kommissya Sądowa Krolewsko-Pruska.

DONIESIENIA.

Administracya bywszey fabryki Płocienney Łowickiey po obwieszczeniu tyle krotnie przez publiczne Gazety z wyraźney rezolucyi Kompanii dla ziachania się na dzień 12 Września 1796 względem rozbioru pomiędzy siebie pozostałey reszty nie odebranych Akcyow przez Akcyonalistow. A zatym uwiadomia wszystkie członki teyże kommpanii zupełnie maiące swe opłacone Akcye, że na tenże wzwyż wymieniony dzień 12 Września przeszłego nie ziechali się i rezolucya Kompanii bezskuteczną pozostała; Przeto będąc więc taż Administracya troskliwa o dobro Akcyonalistow umyśliła wyznaczyć ieszcze ieden termin na dzień 14 Listopada roku bieżącego, i usilnie onychże zaprasza i obliguie, aby na wzwyż wymieniony termin, to iest na dzień 14 Listopada roku bieżącego ziechali się do uskutecznienia rygoru swych Rezolucyow. Jeżeli zaś członki Kompanii tey na udeterminowany dzień 14 Listopada roku bieżącego nie stawią się i nie ziadą, więc taż Administracya insze przedsięwezmie kroki dla uskutecznienia ostatecznie rygoru rezolucyow Kompanii dawniey zapadłych.

Maciey Bieszawski rodem z Miasta Działoszyc Professyi Rzeźnickiey wzrostu wysokiego, włosow gniadych nad czołem płowych, od czoła przez nos dwie żyły znaczne maiący. Ożeniwszy się w Mieście Klimantowie w Woiewodztwie i Powiecie Sandomirskim w roku 1779. dnia 12. Stycznia z Ewą Bielską, i półtora roku przemieszkawszy, zostawiwszy potomstwo, zdłużony w sąsiedztwie, uszedł. W pół roku zgłosił się, że się znaydował w Gorze pod Warszawą, gdzie poiechawszy Zona iuż go nie zastała, i do tego momentu o iego życiu lub śmierci dopytać się nie może, uprasza przeto osierocona żona, iż ktoby wiedział o iego życiu lub śmierci, przez miłość bliźnią niechay łaskawie daie znać do Konsystorza Sandomierskiego:

Okręt ze trzema masztami, i 24. sztuk żelaznemi armatkami, na 40. osòb iest do przedania na Nowym-Swiecie pod Nrem 1303.

Podaie się do publiczney wiadomości, iż złoto, srebro, zegarki i zegar, porcellena, zwierciadła, kanapa, krzesła, miedź, mosiądz, cyna, kartony, cyce, płotna różne, komody, stołki, szafy, i inny sprzęt domy, na licytacyi publiczney w kamienicy przy ulicy Sto Jańskiey pod Nrem 18. na pierwszym piętrze, za gotowe srebrne pieniądze o godzinie 4giey po południu sprzedawane będą, w dniach następuiących zacząwszy od dnia 11. Mca Października roku 1796. w Warszawie.